

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 576/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. D., N., zastúpeného spoločnosťou M. s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. K. M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr /26/2012 z 19. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2013 doručená sťažnosť Ing. J. D., N. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžr/26/2012 z 19. februára 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«... Dňa 21. 3. 2013 mi bolo doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd“ alebo „NS“) so sp. zn. 1 Sžr/26/2013 zo dňa 19. 2. 2013 (ďalej len „Rozhodnutie“), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 3. 2013...

Ing. V. C. ako pôvodná vlastníčka Nehnutelností, uzatvorila dňa 17. 1. 1977 ako predávajúca so S., podnikom S. T. (ďalej len „S.“) ako kupujúcim kúpnu zmluvu o predaji Nehnutelností za vtedy znalcom určenú cenu (ďalej len „Kúpna zmluva“). Ako uvádzame vyššie, sťažovateľ nadobudol Nehnutelnosti od právneho nástupcu S. v podiele 1/2 a následne aj od spolukupujúceho v podiele 1/2 na základe vyššie uvedených kúpnych zmlúv po dni účinnosti Reštitučného zákona, t. j. po 24. 6. 1991. Ak by sa teda na Nehnutelnosti vzťahoval Reštitučný zákon, skutočne by bolo možné takéto nadobudnutie Nehnutelností sťažovateľom považovať za neplatné. Nižšie však uvádzame dôvody, pre ktoré nie je možné na Nehnutelnosti aplikovať Reštitučný zákon...

Máme za to, že tvrdenia Ing. V. C., že zmluva bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok neboli preukázané a správne vyhodnotené rozhodujúcimi orgánmi verejnej moci a takéto tvrdenie nie je dostačujúce na to, aby jej bol ako oprávnenej osobe

priznaný reštitučný nárok. Už zo samotnej Kúpnej zmluvy, kde kúpna cena za Nehnutelnosti pri prevode na štátnu organizáciu v roku 1977 bola stanovená nezávislým znaleckým posudkom vo výške bežnej ceny za nehnuteľnosť v čase prevodu, je zrejmé, že žiadne nevýhodné podmienky v zmluve v neprospech predávajúcej vynútené neboli. Je všeobecne známe, že v období pred rokom 1989 dochádzalo k nútenému odňatiu vlastníckeho práva niektorým osobám, avšak neznamená to, že to tak bolo v každom jednom prípade. Taktiež máme za to, že účelom Reštitučného zákona je naprávať krivdy a nie spôsobiť ďalšie krivdy oprávneným aktuálnym vlastníkom dotknutých nehnuteľností. Máme za to, že Kúpna zmluva bola mienená a uzatvorená slobodne a vážne, vlastnícke právo bolo riadne prevedené od vlastníka - predávajúceho na kupujúceho a v súlade s platnou právnou úpravou takáto zmluva bola a je platná i účinná. Z rozhodovacej praxe pozemkových úradov vyplýva, že takéto kúpne zmluvy (kde cena korešponduje znalcom určenej cene) sa bežne akceptujú ako platné a nespĺňajú kritérium podľa § 6 ods. 1 písm. k) Reštitučného zákona. Z vyššie uvedeného je podľa nášho názoru možné konštatovať, že Kúpna zmluva je platná, a preto nemôže spĺňať podmienku v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) Reštitučného zákona, čo zároveň vylučuje oprávnenosť Ing. V. C. na reštitučný nárok v zmysle § 4 ods. 1 Reštitučného zákona...

b) Rozhodnutie sa netýka žiadnej z nehnuteľností uvedených v § 1 ods. 1 Reštitučného zákona...

Nehnutelnosti boli už v čase prevodu na štátnu organizáciu v roku 1977 klasickým rodinným domom s dvorom, záhradou a príslušenstvom, už pred týmto prevodom neboli využívané na poľnohospodárske účely. Nehnutelnosti nespĺňali v roku 1977, ale najmä k 24. 6. 1991 a ku dňu nadobudnutia právoplatnosti Rozhodnutia podmienku podľa § 1 ods. 1 písm. a) Reštitučného zákona - neboli zaradené do poľnohospodárskeho pôdneho fondu resp. lesného pôdneho fondu, nemožno ich považovať ani za nehnuteľnosti vydávané podľa § 1 ods. 1 písm. c) a d). Reštitučnému nároku bolo vyhovené z toho dôvodu, že napadnutý orgán verejnej moci potvrdil závery Krajského súdu v Nitre a Obvodného pozemkového úradu v N., že Nehnutelnosti sú nehnuteľnosťami v zmysle § 1 ods. 1 písm. b) Reštitučného zákona, a to bez ohľadu na to, že v priebehu konaní boli vypracované viaceré znalecké posudky, ktoré potvrdili, že šlo o zástavbu v intraviláne, kde primárnym účelom bolo v roku 1977 využívanie rodinného domu s dvorom a hospodárskymi objektmi pre účely

zriadenia stavebného dvora a v roku 1991 sa na pozemkoch nachádzali stavby - administratívna budova, dielňa - sklad a nedokončená (rozostavaná) hala. Samotný subjekt, ktorý predmetné nehnuteľnosti v roku 1977 nadobudol, sa ani len okrajovo nevenoval poľnohospodárskej činnosti, v uvedených nehnuteľnostiach bol vytvorený stavebno-výrobný dvor, na ktorom sa realizovali predmety činnosti vtedajšieho vlastníka...

c) Nezákonnosť, neurčitosť a nevykonateľnosť Rozhodnutia

Ak by sa však aj Nehnuteľnosti mohli považovať za „obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov“ a toto by bolo v priebehu konania riadne preukázané, na tomto mieste musíme poukázať na to, že Rozhodnutie sa týka v zmysle jeho výrokovej časti výlučne pozemkov charakterizovaných v Pozemkovej knihe ako „PK vl. 555, parcela č. 310, druh pozemku dom o výmere 914 m² a parcela č. 311, druh pozemku lúka o výmere 1924 m².“ Takto uvádzaná identifikácia pozemkov je nedostatočná a nevychádza z aktuálneho stavu zápisov v katastri nehnuteľností, kde je v súčasnej dobe na Liste vlastníctva č. 214 pre k. ú. Zbehy zapísaný (i) pozemok - parcela registra „C“ s parc. č. 310/3 o výmere 1650 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, spôsob využitia - pozemok, na ktorom je postavená budova bez označenia súpisným číslom a umiestnená v extraviláne, (ii) pozemok - parcela registra „C“ s parc. č. 310/4 o výmere 1187 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, spôsob využitia - pozemok, na ktorom je postavená bytová budova označená súpisným číslom, umiestnená v intraviláne a (iii) stavba - dom so súpisným číslom 71 postavený na pozemku s parc. č. 310/4, druh stavby rodinný dom.

Ak by sme prijali argumentáciu orgánu verejnej moci, voči ktorému táto sťažnosť smeruje, a prijali tvrdenie, že ide o obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov, Rozhodnutie by vo svojej výrokovej časti muselo obsahovať identifikáciu takýchto stavieb a nimi zastavaných pozemkov. Rozhodnutie však obsahuje výlučne identifikáciu pozemkov bez akejkoľvek súvislosti so stavbami prípadne na nich stojacimi. Z tohto dôvodu máme za to, že Rozhodnutie sa netýka nehnuteľností podľa § 1 ods. 1 písm. b) Reštitučného zákona...»

Sťažovateľ vo veci samej navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné práva sťažovateľa Ing. J. D. podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr/26/2012 zo dňa 19. 2. 2013, ktorým potvrdil Rozsudok Krajského súdu v Nitre so sp. zn. 19 Sp/31/2011-54 zo dňa 25. 11. 2011, ktorým potvrdil Rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Nitre, so sp. zn. 2011/00051-769/92-R-IV zo dňa 23. 5. 2011, porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr/26/2012 zo dňa 19. 2. 2013 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľovi Ing. J. D. uhradiť trovy konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd poznamenáva, že medzi základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo

slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr/26/2012 z 19. februára 2013, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 19 Sp/31/2011-54 z 25. novembra 2011, sťažovateľ namieta, že najvyšší súd potvrdil prvostupňové rozhodnutie aj napriek tomu, že nebol naplnený žiaden dôvod, pre ktorý bolo možné vydať nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“), rozhodnutie sa netýka žiadnej z nehnuteľností uvedených v § 1 ods. 1 zákona o pôde a sťažovateľ považuje rozsudok najvyššieho súdu za nezákonný, neurčitý a nevykonateľný.

Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 1 Sžr/26/2012 z 19. februára 2013 dospel k týmto právnym záverom:

«... 46. V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd zdôrazniť tú procesnú skutočnosť, že odvolanie podal iba navrhovateľ I/, ktorý sa stal účastníkom reštitučného konania v zmysle Správneho poriadku z titulu osoby užívajúcej nehnuteľnosti, voči ktorým smerovala

žiadosť zúčastnenej osoby, tzn. že nie je ani žiadateľom v zmysle § 4 ani povinnou osobou podľa § 5 zák. č. 229/1991 Zb.

Z pripojeného administratívneho spisu je nepochybné, že navrhovateľ I/ chcel nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na Správe katastra v N. na LV č. 214 od predchodcu povinnej osoby – S. T. dňa 30. 10. 1991, tzn. po účinnosti zák. č. 229/1991 Zb. (ktorá je 24. 06. 1991).

47. Z takto vymedzeného svojho procesného oprávnenia mohol navrhovateľ I/ v prebiehajúcom reštitučnom konaní najmä namietat', resp. brániť svoje vlastnícke právo. Avšak Krajský súd v Bratislave ako odvolací súdny orgán svojim rozsudkom sp. zn. 24 S 207/95 z 30. 11. 1995 (viď bod č. 5) zrušil pôvodné rozhodnutie odporcu č. 769/92-R-L z 22. 05. 1995 a vrátil ho odporcovi na ďalšie konanie, pričom vyslovil, že zmluva, ktorou previedol S. ako povinná osoba nehnuteľnosti do vlastníctva fyzických osôb je v rozpore s ustanovením § 5 ods. 3 zák. č. 229/1991 Zb. a je absolútne neplatná. V odôvodnení Krajský súd v Bratislave konajúci pod vedením predsedníčky senátu JUDr. B. na strane 3 najmä uviedol, že:

„Predovšetkým je potrebné uviesť, že Ing. J. D., je síce účastníkom konania (§ 250m ods. 3, § 247 ods. 1 s použitím § 250i ods. 2 O. s. p), avšak statusu povinnej osoby v zmysle ustanovenia § 5 zák. č. 229/1991 Zb. prináleží odporcovi 4/ [tzn. S. T., zastúpený likvidátorom P. P., T. - poznámka Najvyššieho súdu], pretože do účinnosti zákona o pôde, to značí do 24. júna 1991, nehnuteľnosti boli v jeho vlastníctve i držbe, pokiaľ ide o zmluvu, ktorou previedol vlastníctvo k dotknutým nehnuteľnostiam na navrhovateľa (zo dňa 30. 10. 1991), táto je v rozpore s ust § 5 ods. 3 zákona o pôde a je absolútne neplatná.“

48. Na základe uvedeného sa Najvyššiemu súdu javí ako opodstatnené, že na iné námietky, tzn. vrátane námietok popierajúcich meritum samotnej žiadosti alebo výšky vypořádania sa oprávnenej a povinnej osoby, nemá navrhovateľ dostatočnú aktívnu legitimáciu. Napriek tejto skutočnosti a za účelom naplnenia poslania občianskeho súdneho konania (§ 1 až 3 O. s. p.) sa zaoberal čiastočne aj s nimi...

Navyše Najvyšší súd nemá dôvod sa odkloniť od historických faktov prezentovaných krajským súdom, ako aj jeho odkazom na odbornú literatúru, podľa ktorej je možné pojem poľnohospodárska usadlosť vymedziť ako „je súbor pôdy, stavieb na poľnohospodársku

prvovýrobu (napr. maštale), stavieb na uskladnenie (senníky, sušiarne) a stavby na bývanie majiteľa (vlastníka) prípadne na bývanie pomocníkov (čelade).“...

51. Obdobne úvahy navrhovateľa 1/ týkajúce sa otázky, či odňaté pozemky tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, musel Najvyšší súd odmietnuť ako nedôvodné. Zo zisteného skutkového stavu je nepochybné, že prevažujúcim účelom dotknutých nehnuteľností bolo vytvoriť materiálno-technické predpoklady pre prebiehajúcu poľnohospodársku výrobu. Pre samotné reštitučné konanie je potom celkom irelevantné, že samotný reštitučný dôvod vznikol až v roku 1977, kedy mala uvedená poľnohospodárska činnosť ustať, lebo v minulosti prebiehajúca činnosť uvedené nehnuteľnosti jednoznačne priradila v zmysle zák. č. 53/1966 Zb. (viď bod č. 26) do poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Rovnako pre posudzovanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu je celkom irelevantná tá skutočnosť, že predmetné nehnuteľnosti sa nachádzajú v intraviláne obce Zbehy. Zákonodarca s uvedenou skutočnosťou žiadne významné následky pre reštitučné konania nespája.

52. K požiadavke navrhovateľa 1/, či v zmysle záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenom v rozsudku sp. zn. 5 Sž-o-KS 116/2006 z 08. 11. 2007 (tzn. ustáliť, aké stavby existovali na pozemku v čase prevodu vlastníctva, k akým zmenám na týchto stavbách, prípadne aj na zastavanej ploche došlo do dňa účinnosti zákona, t. j. do 21. 06. 1991 a či tieto zmeny splňali kritéria prekážok uvedených v § 11 ods. 1 písm. f) a ods. 4 zák. č. 229/1991 Zb.), Najvyšší súd odkazuje na nižšie citovaný rozsah textu uvedeného na str. 5 rozsudku s tým, že nenadobudol presvedčenie, že by túto podstatnú otázku mal odporca (resp. konajúci súd) riešiť za súčinnosti stavebného úradu a znalca z príslušného odboru (súd cituje).

„znenie §11 ods. 1 písm. j) jednoznačne a zrozumiteľne za prekážku vydania nehnuteľnosti označuje existenciu telovýchovných a športových zariadení. Za takéto, sledujúc verejný záujem na ich zachovaní, je možné považovať teda len tie, v ktorých bolo možné športové činnosti alebo telesnú výchovu ku dňu účinnosti zákona aktívne prevádzkať, t. j. v ktorých sa realizoval záujem verejnosti.

Odpredaj predmetných nehnuteľností, ako vyplýva z ocenenia vyhotoveného znalcom F. N. dňa 16. 2. 1977, bol však za účelom zriadenia stavebného dvora podniku S. T.. Taktiež

podľa znaleckého posudku Ing. J. D. č. 68 - 230/91, ktorého podkladom bola ohliadka a zameranie nehnuteľností vykonané dňa 28. 9. 1991 za prítomnosti zástupcu vlastníka S., slúžil nehnuteľnosti ako administratívna budova podniku a dielne. Uvedené podklady teda nepreukazujú, že na pozemku sú alebo holi športové alebo telovýchovné zariadenia, ale ide o zariadenia, ktoré malo slúžiť technickej prevádzke organizácie.“

53. Na základe citácie relevantného textu nemôže Najvyšší súd potvrdiť domnienku tvrdenú navrhovateľom I/, že odporca ani krajský súd sa pri svojom rozhodovaní neriadil i jeho rozsudkom.

54. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozsudku 5 Sž-o-KS 116/2006 z 08. 11. 2007, ako aj uznesenia sp. zn. I Sžr 142/2011 zo 14. 08. 2012, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O. s. p. s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O. s. p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku...»

Z citovanej časti odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s jednotlivými podmienkami na uplatnenie reštitučného nároku podľa zákona o pôde.

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľa uberala iným smerom ako právny názor najvyššieho súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, avšak rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený

a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Preskúmané rozhodnutie najvyššieho súdu je v súlade s garanciami základných práv a slobôd vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu vo veci hmotného občianskeho práva rozhoduje všeobecný súd.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. IV. ÚS 301/07, I. ÚS 150/09), súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprocené princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru.

Ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde považujúc ju za zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania, odloženie vykonateľnosti rozsudku najvyššieho súdu) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2013